

Prutký, Čeněk

[Sidorova, I.M.; Lapina, M.S. Učebnoje posobije po latinskomu jazyku]

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1965, vol. 14, iss. E10, pp. 387-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109394>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

a plně využít všech vhodných pomocných vědeckých odvětví. I když stati většinou jsou povahy rozšířených nálezových a popisných zpráv, dovedeme si z nich vybrat pro naše bádání ve slovanském období to podstatné.

Jana Bechyňová

I. M. Sidorova, M. S. Lapina: Učebnoe posobie po latinskomu jazyku. Izdatel'stvo gosudarstvennogo universiteta imeni A. M. Gorkogo. Charkov 1962. Stran 123.

Příručka je určena především pro posluchače dálkového a večerního studia na filologických fakultách a pedagogických institutech. Má tři části: 1. metodické pokyny, 2. semestrální kontrolní práce a 3. slovníky. Prvá část (str. 5—21) obsahuje podrobný metodický návod, jak vypracovávat písemné semestrální úlohy. Autorky tu věnují zvláštní pozornost gramatickému rozboru vět a překládání latinského textu do ruštiny a ruských vět do latiny. Cenné jsou tu také rady z kapitoly o práci se slovníkem. Nejdůležitější částí knihy je sbírka kontrolních úloh (str. 22—91). Podle semestrů je tato část rozdělena do pěti kapitol. Na začátku každé kapitoly je přehled probraného učiva v příslušném semestru a odkazy k odpovídajícím paragrafům ve třech různých učebnicích latiny. Pro každý semestr je v knize pět úloh, z nichž na začátku semestru určí učitel každému posluchači jednu k vypracování. Úlohy jsou sestavovány tak, aby se v každé procvičila nejen všechna nově probraná látka, ale i učivo starší. K usnadnění práce posluchače je k úlohám z I. a II. semestru vždy připojen slovníček. Od III. semestru výše se překládá pouze z latiny do ruštiny. Poslední část knihy (str. 92—121) tvoří latinsko-ruský slovník a malý slovníček rusko-latinský.

Čeněk Prutký

Ilse Schneider, Lingua Latina medicinalis. Lateinisches Lehrbuch für Mediziner, VEB Max Niemeyer Verlag, Halle (Saale) 1963. Stran XV + 264, 9 tab.

Ilse Schneiderová, lektorka Humboldtovy university v Berlíně a autorka latinské mluvnice, Lateinische Formenlehre, 2. vyd. Halle 1962, i cvičebnice latiny pro university, Lateinisches Übungsbuch für Universitätskurse, Halle 1962 již 7. vyd., napsala nyní speciální učebnici pro lékařské fakulty s názvem Lingua Latina medicinalis. I kniha Schneiderové je podobně jako naše Latina pro mediky s přihlédnutím k řečtině od J. Kábrta a Vlad. Valacha, 2. vyd. Praha 1962, určena pro začátečníky a klade důraz vzhledem k lékařské terminologii na nomina, především na podstatné jméno. Jinak podtrhuje význam supinového kmene jako základu pro nominální odvozeniny a i v cvičných větách opírá se hlavně o původní texty latinských autorů, zejména odborných, třebaš je různě upravuje, zjednodušuje nebo zkracuje.

Učebnice má 9 oddílů. Po 24 cvičeních, která přes zaměření k lékařství seznamují soustavně se základy latinského jazyka, a to jak s tvaroslovím, tak se syntaxí i tvořením slov, následuje 27 souvislých článků k opakování, většinou s tematikou mající vztah k lékařství, hlavně z Celsa. Články však najdeme už i při cvičeních, někdy i poměrně dost obtížné a zejména lexikálně bohaté. Obsáhla je 3. část, určená k procvičování látky probrané v jednotlivých cvičeních. Autorka tu projevila vedle poctivé důkladnosti hodně vynalézavosti a dává pro opakování pestrý a bohatý materiál, který učí i filologicky myslet. V řeckém předavku, který je nezbytný, seznamuje s abecedou a prefixy důležitými pro lékařské názvosloví (s příklady). Farmaceutický dodatek je uspořádán podle mluvnických kategorií a vedle zkratk uvádí i příklady receptury s vysvětlením. Velmi obsáhla i obsažná je 6. část. Slůvka ke cvičením jsou v paměti upevňována termíny převzatými z latiny do němčiny, angličtiny, francouzštiny a ruštiny (tisknuty azbukou!) i další odbornou terminologií. Cvičebnice končí přehledem nejdůležitějších syntaktických jevů (i s doklady), seznamem vlastních jmen a latinskoněmeckým slovníkem. Mluvnické výklady v knize nejsou, odkazuje se vždy na autorčinu uvedenou mluvnici.